

Per saldo

MARC SCHWEPPE

Marc Schweppe is hoofdredacteur van Accountant en Accountant.nl.

Formulierenland

In het tv-programma *De Verwondering* hoor ik een inmiddels prominente huisarts vertellen over haar tijd als arts in opleiding en een bezoek aan een demente patiënt, samen met twee artsen. Bij binnenkomst in de kamer van de patiënt ziet de jonge huisarts direct dat deze is overleden. Maar de twee andere artsen storten zich eerst op de gegevens van de patiënt en beginnen aan de hand daarvan te overleggen over de behandeling. Pas minuten later richten zij zich tot de man zelf en zien dat behandelen niet meer nodig is.

We zijn een samenleving van (digitale) gegevens en formulieren geworden, waarin de mens soms wordt vergeten. Nederland telt meer dan een miljoen werknemers die met psychische klachten kampen, of het nou een *burnout* is of overspannenheid. Met een beetje pech belandt een overspannen werknemer nu bij zo'n kiloknaller uit de geestelijke gezondheidszorg, die iedereen wil kneden in de eigen digitale systematiek. Dus wordt de werknemer bestookt met genoeg digitale vragenlijsten en formulieren om op zichzelf al een *burnout* van te krijgen. Daar komt dan uit dat je baat hebt bij behandelingsmethode 23B. Gewoon een gesprek met als eerste vraag "Hoe gaat het met je?" zou toch beter zijn, denk ik dan.

Iedere beroepsgroep moet aan deze formulierenterreur. In het onderwijs en bij de politie zitten de schaarse medewerkers zich suf te tikken in knellende programma's. Elke door een arts verstrekte pil moet in het systeem, met passende codes en al. Wie online iets heeft besteld, krijgt naast een pakketje thuis ook een formulierestroom in de mailbox waarvan je akelig wordt. Tot en met de evaluatie achteraf: Of de levering van die inktcartridges voor jou net zo lekker was als voor de leverancier. Nog even en ook de brandweer moet eerst digitaal uw cliëntportaal aanmaken en daarin de status van uw melding registreren, voordat de auto met spuitgasten op weg gaat naar uw in brand staande keuken.

Accountants zijn al langer gewend aan dit soort keurslijven en zorgen er wel voor dat er geen formuliertje mist in het digitale dossier van hun controle-opdracht. Anders mocht de AFM eens vlekken in de nek krijgen. De jongste formulierenberg staat naast de pot met goud die duurzaamheidsinformatie heet. Pakken digitaal papier betekent dat weer, de komende jaren. Ideaal om extra uren op te kunnen stukslaan en uiteindelijk de klant een duurzaamheidsstempel te kunnen verstrekken. Maar zijn er ook nog slimme accountants die van

een afstandje naar een onderneming kijken en zien dat, ondanks alle dichtgevinkte formulieren, de op papier zo groene business gewoon niet deugt? Of is dat alleen het werkterrein van onderzoeksjournalisten?

Accountants zijn vooral met dossiers bezig en met het voldoen aan alle regels, in plaats van te kijken naar wat er echt gebeurt binnen ondernemingen, stelde ONL-voorzitter Hans Biesheuvel recent. Die regeldruk geldt niet alleen voor het mkb, maar ook in de assurancepraktijk. Regels schrappen is lastiger dan nieuwe invoeren, schijnt het; ontregelen is een "veelkoppig monster". Ondertussen is men verbaasd dat jonge, hoog opgeleide denkers minder vaak voor het accountantsvak kiezen.

Lastig of niet, we moeten terug naar minder regels, terug naar een *principle based* beroep van scherpe professionals, die zelf willen en kunnen nadenken. Die gewoon weer rondlopen bij de opdrachtgever. *The smell of the place*. Die geur ruik je niet thuis achter je laptop, bij het dichttikken van checklists. Zelf kijken hoe het met de patiënt is, dat werkt toch beter. ←